

Kde se vzal vlčí mák

Na polích ve Flandrech divoké máky rostou, tam mezi kříži, řada za řadou. Zde ležíme. Nahoře mezi červánky, je možná slyšet zpívat skřivánky, zde dole kanony jen svoji píseň řvou.

Tak začíná slavná báseň vojenského lékaře, podplukovníka Johna McCrae z kanadského Ontaria, který za první světové války sloužil v Evropě. Svou frustraci z bolesti a utrpení raněných vojáků mírnil psaním básní. Toho rána, kdy mu zemřel přítel, jemný východní vítr rozvlnil vlčí máky rostoucí mezi hroby. A byl by mezi nimi poletoval i lístek s básní, kdyby ho kolemjdoucí důstojník nezvedl a neposlal do Anglie. Začátkem prosince 1915 pak vyšla v anglickém časopisu Punch. Tradice nošení vlčího máku se ale bohužel John McCrae nedožil, padl před koncem války.

Každého jedenáctého dne jedenáctého měsíce v roce přesně v jedenáct hodin se ve Velké Británii na dvě minuty zastaví život. Tento zvyk trvá již od roku 1919 jako symbol uctění památky padlých v den podpisu příměří na konci první světové války. K tradici dvouminutového ticha se v roce 1921 přidal symbol rudého vlčího máku a podnět dala právě ona slavná báseň. V návaznosti na ní se květ vlčího máku rozhodla jako symbol připomínky padlých veteránů chopit Američanka Moina Michaelová. V roce 1920 pak díky ní vlčí mák začala používat Americká legie (asociace válečných veteránů ve Spojených státech).

Ve Velké Británii začal vlčí mák jako symbol pomoci válečným veteránům používat zakladatel Královské britské legie a velitel britských sil v první světové válce, polní maršál Douglas Haig. I v České republice se 11. listopadu prodávají vlčí máky a jejich prodej je spojen se sbírkou. Sbírkový mák má původ také v Anglii u Douglase Haiga. V prvním roce Královská britská legie (RBL) objednala 9 milionů vlčích máků a prodala je takřka okamžitě. O rok později proto vznikla Poppy Factory (továrna na výrobu umělých vlčích máků), která zaměstnává bývalé vojáky se zdravotním postižením.

Den válečných veteránů je v České republice stále poměrně novým svátkem. Zatímco v jiných zemích se slaví často již takřka celé století, v ČR je významným dnem teprve od roku 2001. Slaví se vždy 11. listopadu a jeho symbolem je květ vlčího máku.

Velká válka svými obrovskými rozměry a útrapami dostala mnohem více do popředí vnímání obyčejných lidí a jejich životů poznamenaných válečnou mašinerií. Krom mrtvých vojáků tu byly také další miliony zraněných, mnohdy, s přihlédnutím ke stavu tehdejšího zdravotnictví, s celoživotními následky. Právě směrem k těmto válečným invalidům a veteránům se po konci války obrátila pozornost velké části společnosti.

Věnujme 11. listopadu tichou vzpomínku všem válečným veteránům, všem padlým, ale i ostatním veteránům, kteří jsou. Je třeba myslet na to, že 11. listopad není pouze dnem, kdy se vzpomíná na oběti Velké války a vzdává se pocta padlým, ale je hlavně dnem, který by měl být zaměřený na všechny veterány. Především na ty, kteří jsou pořád mezi námi, a které můžeme reálně podpořit a oplatit jim tak jejich službu vlasti.